

III. PEDAGOG

3.1. TREŚĆ MATERIAŁU

Jedną z największych i najważniejszych wartości dla młodego człowieka jest przyjaźń. Relacja przyjaźni oparta jest na wzajemnym szacunku i sympatii, lojalności, zaufaniu, życzliwości, solidarności, zrozumieniu, wspólnych zainteresowaniach i podobnych wartościach. Przyjaźń wymaga wzajemności – nie można przyjaźnić się z kimś kto nie przyjaźni się z nami. Przyjaźń to wspólne spędzanie czasu, ale także wzajemne dochowywanie tajemnic i wspieranie się w trudnych sytuacjach. Na przyjacielu można polegać, dlatego ważne jest by nie zawieść wzajemnego zaufania. Przyjaciel jednak powinien być wielkoduszny i wybaczać drobne potknięcia.

Przyjaźń jest bardzo ważną wartością w życiu młodzieży szkolnej. Młodzież szuka akceptacji i zrozumienia. Szuka grup, w których będzie się czuła dobrze i będzie zaakceptowana. Młodzież bardzo przeżywa wszelkie rozczarowania i odrzucenie, dlatego rodzice i nauczyciele powinni wspierać, szczególnie w tych momentach, młodych ludzi.

O tych i innych aspektach wartości przyjaźni warto porozmawiać z uczniami, opierając się na lekturach z danej klasy. Poniżej prezentujemy wybrane fragmenty z lektur traktujące o przyjaźni.

3.2. LITERATURA WYBRANA Z KOMENTARZEM

3.2.1. H. Zielińska, *Mój kumpel*, w: A. Klimowicz, M. Derlukiewicz, *Nowe Słowa na start!* Podręcznik do języka polskiego dla klasy piątej szkoły podstawowej, wyd. Nowa Era, Warszawa, 2018, s. 10.

Wstęp

Przedstawiony poniżej fragment wiersza H. Zielińskiej „Mój kumpel” w sposób poetycki charakteryzuje tytułowego kumpla. Cechy jakie przedstawia narrator są dostrzegalne w relacji przyjaźni. Przyjaciel to ktoś kto jest bliski, kto może nie jest idealny, ale po prostu jest obecny.

Wiersz fenomenalnie opisuje cechy przyjaźni, ujmując je z perspektywy młodego człowieka. Niejeden uczeń może się utożsamić z tym opisem, przyglądając się relacjom, które tworzy ze swoimi kumplami i kumpelkami.

Cytat

„[...] Pogadać z nim można do rzeczy,
przypomni lekcje na jutro,

Program wychowawczy > Klasa V > Wartość VI > Wartość przyjaźni

a jeśli się czasem rozbeczy,

to – gdy naprawdę jest smutno...

Można mu sekret powierzyć,

nie zdradzi nigdy, nikomu!

Razem do szkoły idziemy

i razem wracamy do domu”.

Podsumowanie

Omawiając tę wartość na podstawie powyższego fragmentu warto postawić uczniom pytanie na temat ich przyjaźni: Czy mają kumpla, przyjaciela? Za co najbardziej cenią u swojego przyjaciela? Jakie cechy cenią u innych ludzi? Pozostawienie uczniom przestrzeni do swobodnej wypowiedzi, da możliwość do własnych przemyśleń i wniosków. Pozwoli docenić swojego kumpla i docenić samą relację przyjaźni. Bo po prostu warto mieć kogoś bliskiego!

3.2.2. W. Cesarz, *Gorzka czekolada i inne opowiadania o ważnych sprawach*, w: A. Klimowicz, M. Derlukiewicz, *Nowe Słowa na start!* Podręcznik do języka polskiego dla klasy piątej szkoły podstawowej, wyd. Nowa Era, Warszawa 2018, s. 10.

Wstęp

„Gorzka czekolada i inne opowiadania o ważnych sprawach” to 15 opowiadań o tym, co w życiu najważniejsze: o przyjaźni, szacunku, sprawiedliwości, odwadze, wolności, ale też optymizmie, życzliwości, pokojowym nastawieniu do świata. Przytoczony poniżej fragment opisuje wartość przyjaźni. Warto z uczniami przeczytać go w całości, korzystając z podręcznika do języka polskiego klasy piątej, ponieważ jest to kompendium wiedzy na temat tej wartości.

Cytat

„Przyjaźń to silny związek między ludźmi, oparty na wzajemnej sympatii i szacunku, lojalności, zaufaniu, życzliwości, solidarności, zrozumieniu, wspólnych zainteresowaniach i podobnym systemie wartości. Przyjaźń wymaga symetrii – nie można przyjaźnić się z kimś, kto nie przyjaźni się z nami, nie wnosi w tę relację równoważnego wkładu lub nas wykorzystuje. O przyjaźń trzeba dbać – spędzać razem czas lub pozostawać w bliskim kontakcie, pomagać sobie wzajemnie. Należy dochowywać tajemnic przyjaciela, a także wspierać go w trudnych sytuacjach. Ważne jest by być wielkodusznym i wybaczać sobie drobne błędy. [...]”.

Podsumowanie

Obecnie można dość często spotkać wśród młodzieży tendencje do niewłaściwego rozumienia przyjaźni jako relacji interesownej i egoistycznej. Z jednej strony młodzi ludzie odczuwają głód prawdziwych, głębokich relacji, z drugiej strony, w świecie pełnym egoizmu i zaprzeczania wszelkim wartościom, nie wiedzą jakie powinny one być naprawdę.

W. Cesarz wspaniale uchwycił to czym charakteryzuje się przyjaźń, jaka powinna być. Autor zebrał te elementy wartości przyjaźni, które są ważne dla młodzieży w wieku szkolnym. Prowadząc swobodną dyskusję z uczniami na temat przyjaźni, warto skonfrontować czy rzeczywiście te cechy przyjaźni są także ważne dla uczniów. W razie potrzeby nauczyciel powinien poprowadzić uczniów we właściwym kierunku.